

броителната карта - гражданство, страна на раждане, придобиване на гражданство чрез натурализация и пр.

По географско разположение към първата група страни спадат: Руската федерация (основната част от населението на тази страна е съсредоточено в Европа), Естония, Латвия, Литва, Беларус, Украйна, Молдова, Румъния, България, Македония, Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Хърватия, Словения, Унгария, Словакия, Чехия, Полша, Обединеното кралство (Англия, Уелс, Шотландия, Северна Ирландия, островите Ман, Джързи и Гърнзи).

Тук трябва да се отбележи, че данните за Молдова са към 1989 г., когато тя е в състава на Съветския съюз, а за Босна и Херцеговина - към 1991 г., когато е в състава на Югославия. Албания при минали преброявания (през 1945 и 1955 г.) също е събирала данни за етническата принадлежност.

Другата важна бележка е, че всички тези страни имат включен пряк въпрос за езика в някои от неговите варианти.

Към втората група страни спадат: Финландия, Австрия, Швейцария, Малта (за знаенето на езици), Испания (в автономните области Страна на Баските, Каталония, Галисия и провинциите Навара, Валенсия и Балеарските острови), Ирландия (Ейре).

При предишни, по-ранни преброявания такъв въпрос се е задавал и в други страни (например Гърция - 1951 г.).

Към третата група спадат всички останали страни: Исландия, Норвегия, Швеция, Дания и Фарьорските острови, Германия, Нидерландия, Белгия, Люксембург, Франция, Италия, Португалия, Албания, Гърция и малките страни и територии - Лихтенщайн, Сан Марино, Ватикана, Монако, Андора и Гибралтар. В тези страни водещ въпрос е за гражданството. Той се задава практически и във всички останали държави, изброени по-горе.

Ще отбележа някои по-важни положения за отделните европейски страни.

А. Страни от първата група

Руска федерация. Тази държава е основната част от бившия Съветски съюз, а преди неговото създаване - от Руската империя, в която е извършено едно-единствено общо преброяване на населението през 1897 г. При него е наблюдаван родният език. Пряк въпрос за етническата принадлежност е задаван при всички преброявания в Съветския съюз от създаването му до неговото разпадане - през 1920, 1926, 1937, 1939, 1959, 1970, 1979 и 1989 г. При тези случаи е използван терминът "националност", под който се разбира етническа принадлежност. Само през 1926 г. е използван терминът "народност". Задаван е въпрос за родния език, който трябва да се възприема като